

Original Article

Open Access

Comparative Comparison of the Curriculum of the Master's Degree in Emergency Nursing in Iran and Monash University in Australia

Mahdieh Motie ¹, Narges Arsalani ², Masoud Fallahi-Khoshknab ^{2*}

1. Nursing PhD Student, Student Research Committee, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran

2. Department of Nursing, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran

Received: 2024/03/23

Accepted: 2024/06/06

Keywords:

Australia

Curriculum

Emergency Nursing

Nursing Education

University

***Corresponding author:**

Masoud Fallahi-khoshknab,
Department of Nursing,
University of Social Welfare
and Rehabilitation Sciences,
Tehran, Iran
msflir@yahoo.com

ABSTRACT

Introduction: Training emergency nurses plays a significant role in caring for critically ill patients. The comparison of emergency nursing curricula in Iran with those in prestigious universities is one of the ways to determine the strengths and weaknesses of each curriculum. This study aims to conduct a comparative analysis of the Master's degree curriculum in emergency nursing in Iran and Monash University in Australia.

Methods: The current study is a comparative review that was conducted in 2024. First, Monash University was selected as a top-ranked institution based on the Quacquarelli Symonds rankings of nursing schools worldwide. Afterward, the required information was collected from the Monash University website, the Master of Emergency Nursing program, the curriculum file, and field information. The collected data were compared using the Bereday model, which includes 4 stages: description, interpretation, juxtaposition, and comparison.

Results: The Master's program in emergency nursing in Iran and Monash University of Australia showed many similarities in content, general structure, and the role of graduates. However, there were some differences in the procedure of accepting students and educational units, philosophy, mission, and vision. One of the strengths of Iran's curriculum was the presence of general courses, whereas Monash University stood out for the prerequisite of English language proficiency for admission. There were no work experience requirements in either curriculum; nevertheless, a valid bachelor's degree was required. At Monash, there have been significant improvements by using new teaching techniques, such as simulation training. However, regular updates and reviews of the curriculum in Iran remain necessary.

Conclusion: The present study can be one of the appropriate guides for policymakers in the field of nursing education in order to improve the quality and development of nurses' skills. It is recommended that policymakers incorporate new and important courses into the curriculum to promote clinical nursing skills.

How to Cite This Article: Motie M, Arsalani N, Fallahi-Khoshknab M. Comparative Comparison of the Curriculum of the Master's Degree in Emergency Nursing in Iran and Monash University in Australia. *Res Med Edu*. 2024; 16(2):52-62.

 10.32592/rmegums.16.2.52

Copyright © 2024 Research In Medical Education, and Guilan University of Medical Sciences.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.
License (<https://creativecommons.org/mission/by-nc/4.0/>)

مقایسه تطبیقی برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس ایران و دانشگاه موناش استرالیا

مهدیه مطیعی^۱، نرگس ارسلانی^۲، مسعود فلاحی خشکناپ^{۲*}

۱. دانشجوی دکتری پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران

۲. گروه پرستاری، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران، ایران

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخچه:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۱/۰۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۳/۱۷

کلیدواژه‌ها:

آموزش پرستاری

استرالیا

برنامه درسی

پرستاری اورژانس

دانشگاه

*نویسنده مسئول:

مسعود فلاحی خشکناپ، گروه

پرستاری، دانشگاه علوم توانبخشی

و سلامت اجتماعی، تهران، ایران

msflir@yahoo.com

چکیده

مقدمه: آموزش پرستاران اورژانس نقش به سزایی در مراقبت از بیماران بدحال دارد در این راستا مقایسه تطبیقی برنامه درسی پرستاری اورژانس در ایران با دانشگاه‌های معتبر یکی از روش‌های دستیابی به نقاط ضعف و قوت برنامه درسی است. لذا این پژوهش با هدف مقایسه تطبیقی برنامه درسی کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس ایران و دانشگاه موناش (Monash) استرالیا انجام شده است.

روش‌ها: مطالعه حاضر از نوع توصیفی تطبیقی می‌باشد که در سال ۱۴۰۳ انجام گردیده است. ابتدا با توجه به رتبه‌بندی Quacquarelli Symonds (QS) از بین دانشکده‌های پرستاری جهان، دانشگاه برتر موناش انتخاب شد، سپس اطلاعات مورد نیاز از طریق سایت دانشگاه موناش، رشته کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس، فایل‌های برنامه درسی و اطلاعات رشته جمع‌آوری شدند و با استفاده از الگوی بردی (Bereday) که شامل ۴ مرحله توصیف، تفسیر، هم‌جواری و مقایسه مورد مقایسه قرار گرفتند.

یافته‌ها: برنامه کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس ایران و موناش استرالیا از نظر محتوی، ساختار کلی و نقش دانش آموختگان شباهت‌های بسیاری داشتند ولی در نحوه پذیرش دانشجو، آرایش واحدهای آموزشی، فلسفه، رسالت و چشم‌انداز آموزشی متفاوت هستند. از جمله این تفاوت‌ها وجود دروس عمومی در برنامه درسی ایران و وجود پیش‌شرط نمره زبان انگلیسی برای پذیرش در دانشگاه موناش استرالیا می‌باشد. برای پذیرش در هر دو دانشگاه، شرط سابقه کار وجود ندارد ولی در هر دو نیاز به مدرک کارشناسی معتبر می‌باشد. در موناش پیشرفت‌های مهمی در استفاده از تکنیک‌های آموزشی نوین، مانند آموزش شبیه‌سازی مشاهده شده است ولی در ایران نیاز به بروزرسانی و بازنگری دوره‌ای برنامه درسی وجود دارد.

نتیجه‌گیری: مطالعه حاضر می‌تواند راهنمای مناسبی برای سیاست‌گذاران حوزه آموزش پرستاری در ایران در جهت ارتقا کیفیت و توسعه مهارت‌های پرستاران باشد. سیاست‌گذاران باید دروس مهم و جدید را به برنامه درسی تئوری و بالینی در جهت توسعه مهارت‌های بالینی پرستاران اضافه کنند.

مقدمه

نظام آموزش سلامت یک سیستم گسترده و جامع است که برای آموزش و پرورش حرفه‌ای افراد در زمینه سلامت ایجاد شده است (۱). این نظام شامل مراحل و مراکز مختلفی می‌شود که به توسعه دانش، مهارت‌ها و برخورد‌های حرفه‌ای در حوزه سلامت کمک می‌کند (۲). بخشی از نظام آموزش سلامت، آموزش پرستاری و مراقبت از بیماران است (۳). آموزش پرستاری یکی از مهم‌ترین زمینه‌های آموزشی در حوزه سلامت و پزشکی است که به آموزش دانشجویان در

زمینه مراقبت از بیماران و ارتقای سلامت افراد می‌پردازد (۴). یکی از مهم‌ترین قسمت‌های بیمارستان بخش اورژانس می‌باشد و پرستاری در بخش اورژانس بسیار مهم است (۵). آموزش پرستاری اورژانس یکی از حوزه‌های حیاتی و پر فشار در زمینه آموزش بهداشت و درمان است (۶). به دلیل اهمیت بالا و شرایط حساس و هم‌چنین میزان تفاوت بخش اورژانس با دیگر بخش‌ها نیاز است پرستارانی با مهارت‌های فنی بالا و تصمیم‌گیری سریع آموزش داده شوند (۷، ۸).

همچنین با توجه به تعداد بالای مراجعین در اورژانس و طیف گسترده‌ای از بیماران که شامل انواع بیماری‌ها (۹) و همچنین سنین مختلف می‌باشد، آموزش پرستاری اورژانس را بسیار با اهمیت‌تر می‌کند (۱۰، ۱۱).

از اوایل قرن گذشته با توجه به شکل‌گیری علم مدیریت فوریت‌های پزشکی حوادث و مراقبت‌های اورژانسی، لزوم ظرفیت‌سازی و آموزش افراد حرفه‌ای مورد تاکید قرار گرفت (۱۲) و آموزش پرستاران به صورت دانشگاهی و در قالب دوره‌های تحصیلی در کشورهای پیشرفته‌ای همچون انگلستان و آمریکا آغاز گردید (۱۳، ۱۴). در سال‌های اخیر با توجه به نیاز مبرم به کارکنان حرفه‌ای و ماهر برای مقابله با فوریت‌ها و حوادث، علاقه به راه‌اندازی دوره‌های تکمیلی پرستاری فوریت‌ها و مدیریت حوادث منجر به گسترش روز افزون این دوره‌ها در سطح دانشگاه‌های جهان شده است (۱۵). از همین رو در بسیاری از کشورهای جهان سازمان‌های دولتی و غیردولتی متولی برگزاری دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت و بلندمدت در رابطه با پرستاری فوریت‌ها و مدیریت سلامت در حوادث و بلایا بوده‌اند (۱۴). این نیاز در سال‌های گذشته در کشور ما نیز مورد توجه متخصصان و متولیان امور مربوط به فوریت‌ها و حوادث قرار گرفت (۱۶). برای اولین بار دوره‌ای کوتاه‌مدت تحت عنوان مدیریت سلامت در حوادث برای پرستاران تدوین و به همت اداره پرستاری وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در سال ۱۳۸۶ برای کلیه مدیران پرستاری کشور اجرا شده است. در سال ۱۳۹۱ برای اولین بار در کشور در مقطع کارشناسی ارشد، رشته پرستاری اورژانس در پاسخ به نیازهای کشور راه‌اندازی گردید. در سال ۱۴۰۱ با توجه به نیازسنجی صورت گرفته از مخاطبین برنامه (فارغ‌التحصیلان این رشته، متخصصین طب اورژانس، پرستاران اورژانس در بیمارستان‌ها، صاحب‌نظران و سیاست‌گذاران پرستاری) لزوم بازنگری در برنامه احساس و با استفاده از نظر متخصصان این دوره اولین بازنگری برنامه صورت گرفت (۱۳).

همچنین در آخرین برنامه درسی کارشناسی ارشد، پرستاری اورژانس به صورت یک شاخه تخصصی از رشته پرستاری (۱۷) تعریف شده است که حرفه‌ای است که باید ترکیبی منحصر به فرد از مهارت‌های عمومی و اختصاصی در زمینه ارزیابی، مداخله و مدیریت شرایط اورژانسی مددجویان را داشته باشد (۱۸). رفتارهای حرفه‌ای مربوط به پرستاری اورژانس مستلزم کسب دانش و مهارت‌های تخصصی، پاسخ‌گویی و مسئولیت

پذیری، ارتباط، استقلال و ارتباط مبتنی بر همکاری تیمی است (۱۳).

با توجه به تغییرات سریع در علم اورژانس و پرستاری اورژانس نیاز است برنامه‌های درسی مورد مطالعه و بازنگری قرار گیرند (۱۳). همچنین رشته پرستاری اورژانس در راستای سیاست‌های سلامت‌محور در کشور راه‌اندازی شده است تا به تربیت نیروی انسانی کارآمد برای رویارویی با گذار اپیدمیولوژیک و پاسخ‌گویی به نیازهای جامعه در حوزه پرستاری از حوادث، فوریت‌ها در مراکز درمانی بپردازد (۱۹).

انجام مطالعات تطبیقی در زمینه نظام‌های آموزشی مختلف، از جمله نظام‌های آموزشی در حوزه پرستاری، بسیار حیاتی و مفید است (۲۰، ۲۱). این مطالعات به ما اجازه می‌دهند تا از تجربیات و دانش‌های دیگر کشورها و نظام‌های آموزشی بهره‌برداری کنیم و بهبودهای لازم را در نظام‌های خودمان اعمال کنیم (۲۲). دانشگاه موناش (Monash) رتبه پنجم در جهان برای پرستاری، در رتبه‌بندی شانگهای (ARWU) دارای رتبه بندی جهانی رشته‌های تحصیلی ۲۰۲۲ و همچنین رتبه سوم را در سال ۲۰۲۳ را کسب کرده است (۲۳).

با توجه به این که رشته کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس کم‌سابقه‌تر از دیگر رشته‌ها در کشور ایران است، همچنین اخیراً (در سال ۱۴۰۲) مورد بازنگری قرار گرفته است و بعد از آن مطالعه‌ای انجام نشده است (۲۴). بنابراین باتوجه به پیشرفت‌های سریع در حوزه بهداشت و درمان، به ویژه در بخش اورژانس، نیاز روزافزون به تربیت پرستاران متخصص و کارآمد، اهمیت ارتقاء و بهبود کیفیت آموزش در این حوزه بیش از پیش احساس می‌شود (۱۹، ۲۴). برنامه درسی کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس باید توانایی تأمین نیازهای علمی و عملی دانشجویان را داشته باشند تا بتوانند در موقعیت‌های بحرانی به بهترین نحو عمل کنند. در این راستا، بررسی و مقایسه تطبیقی برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس ایران با دانشگاه‌های معتبر بین‌المللی، نظیر دانشگاه موناش استرالیا، ضرورت پیدا می‌کند. دانشگاه موناش با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و روش‌های آموزشی پیشرفته، یکی از پیش‌روان در آموزش پرستاری اورژانس در سطح جهانی محسوب می‌شود. مطالعه تطبیقی این دو برنامه درسی می‌تواند به شناسایی نقاط قوت و ضعف برنامه‌های موجود در ایران کمک کند و زمینه‌ساز بهبود و به‌روزرسانی آن‌ها باشد. همچنین، این مطالعه می‌تواند به هماهنگی برنامه درسی ایران با استانداردهای جهانی و ارتقاء توانمندی‌های

پرستاران ایرانی در سطح بین‌المللی کمک کند. از طرفی، این مقایسه می‌تواند فرصت‌های شغلی بیشتری را برای فارغ‌التحصیلان ایرانی در بازارهای بین‌المللی فراهم کند و همکاری‌های علمی و پژوهشی بین دانشگاه‌های ایران و دانشگاه‌های معتبر جهانی را تقویت کند. بنابراین، انجام مطالعه مقایسه تطبیقی برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس ایران و دانشگاه موناش استرالیا به منظور ارتقاء کیفیت آموزش، به‌روزرسانی محتوا، و تطابق با استانداردهای جهانی، یک ضرورت اساسی و اجتناب‌ناپذیر است. لذا هدف از این مطالعه تطبیقی، مقایسه برنامه درسی این رشته بین کشور ایران و دانشگاه موناش می‌باشد.

روش‌ها

مطالعه حاضر از نوع توصیفی تطبیقی بوده که در سال ۱۴۰۳ انجام گردیده است. پس از جست و جو در پایگاه‌های اطلاعاتی با کلیدواژه‌های curriculum, program, master of emergency nursing، مقطع کارشناسی ارشد اورژانس، در دانشگاه‌های برتر جهان انجام گردید. با توجه به رتبه‌بندی Quacquarelli Symonds (QS) از بین دانشکده‌های پرستاری جهان، دانشگاه برتر موناش که دارای رتبه ۴۲ در دانشگاه‌های برتر در رشته پرستاری در سال ۲۰۲۴ در جهان است انتخاب گردید. با جستجو در سایت www.topuniversities.com دانشگاه استرالیایی موناش دومین دانشگاه برتر قاره استرالیا بود. رویکرد تطبیقی استفاده شده در این پژوهش، رویکرد بردی (Bereday) بوده که شامل ۴ مرحله توصیف (Description)، تفسیر (Interpretation)، هم‌جواری (Juxtaposition) و مقایسه (Comparison) می‌باشد (۲۵). در مرحله توصیف، وضعیت مورد مطالعه بر اساس شواهد و اطلاعات به دست آمده از منابع مختلف توصیف می‌شود. در

مرحله تفسیر، اطلاعاتی که در مرحله اول جمع‌آوری شده‌اند، مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند. سپس در مرحله سوم که مرحله هم‌جواری می‌باشد، اطلاعات حاصل از مرحله اول و دوم طبقه‌بندی می‌شوند و در کنار همدیگر قرار می‌گیرند و در نهایت در مرحله چهارم، تشابهات و تفاوت‌ها مورد بررسی و مقایسه قرار می‌گیرند. ابتدا برنامه درسی کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس از سایت دانشگاه علوم پزشکی تهران دانلود گردید (۱۳). سپس در مرحله بعد جست و جو برنامه درسی کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس در سایت دانشگاه موناش استرالیا انجام شد. سپس گام به گام از نظر فلسفه، رسالت و چشم‌انداز، اهداف رشته و محتوی دروس مورد بررسی قرار گرفتند و بعد از مقایسه با برنامه درسی ایران، تشابهات و تفاوت‌های آن مشخص گردید. در ادامه نقاط ضعف و قوت هر دو برنامه مورد تحلیل و ارزیابی قرار گرفته و در نهایت جهت کاربرد یافته‌ها پیشنهاداتی ارائه گردید.

یافته‌ها

ابعاد مختلف نظام آموزشی در قالب فلسفه، ارزش، چشم‌انداز و رسالت دو دانشگاه مورد مقایسه قرار گرفته است. دانشگاه موناش خود را متعهد به بالاترین کیفیت در آموزش، یادگیری، تحقیق و طیف گسترده‌ای از فعالیت‌های حرفه‌ای و اجتماعی می‌داند و به ارزش تحقیق آزاد و منطقی و به دنبال دانش به عنوان کلید درک و بهبود وضعیت انسانی معتقد است و درصدد تربیت دانشجویان مبتکر با روحیه مستقل و دارای روابط بین‌المللی می‌باشد. همچنین در دانشگاه‌های ایران نیز بر آموزش دانش‌آموختگانی که به توسعه خدمات انسان‌محور بپردازند و بتوانند مراقبت‌های پرستاری یک‌پارچه را ارائه دهند تاکید شده است (جدول شماره ۱).

جدول ۱. مقایسه فلسفه، ارزش، چشم‌انداز و رسالت در دانشگاه‌های مورد مطالعه

عنوان	ایران	دانشگاه موناش
فلسفه	مراقبت از مددجویان در وضعیت اورژانس در همه ابعاد سلامتی جسمی- روانی- اجتماعی و معنوی و شناخت اهمیت و توسعه روابط شفاف‌بخش از طریق ارائه مراقبت‌های پرستاری یک‌پارچه است.	دانشکده پرستاری موناش با رویکرد آرمان‌گرایی و عمل‌گرایی و جذب دانشمندان برجسته بدون نخبه‌گرایی، به دنبال تربیت نیروی انسانی کارآمد و متعهد به مددجویان است. درهای ما به روی همه افرادی که آماده کار سخت هستند، باز است. فلسفه دانشکده ترکیبی از ایده‌آل‌گرایی و تجربه‌گرایی است.
ارزش‌ها	بر رعایت حقوق و کرامت بیماران و همکاران، اخلاق حرفه‌ای، مسئولیت‌پذیری، عدالت، و توسعه خدمات انسان‌محور تأکید دارد. هدف، تقویت روحیه یادگیری مادام‌العمر، استفاده از روش‌های نوین آموزشی، توسعه مهارت‌ها و صلاحیت‌های حرفه‌ای، و تقویت همکاری بین‌رشته‌ای است. بر کار تیمی و هماهنگی برای ارتقاء سلامت مددجویان و ارائه خدمات با کیفیت	انتظار آن از استانداردهای بالای رفتار اخلاقی از کارکنان و دانشجویان، و اهمیت پذیرش اصول برابری، برابری گرایی و تنوع است.

پرستاری تمرکز داریم و بهبود مستمر خدمات پرستاری در سطح جامعه را دنبال می‌کنیم.	
رسالت	رسالت اصلی رشته کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس تربیت دانش‌آموختگان متخصص، مسئولیت‌پذیر و پاسخ‌گو در مراقبت از بیماران و خانواده‌ها در موقعیت‌های بحرانی است. این دانش‌آموختگان با رویکرد بین‌رشته‌ای و فرارشته‌ای، دانش پرستاری اورژانس را با سایر علوم سلامت ترکیب کرده و خدمات جامع‌نگر و مراقبت اولیه را برای رفع نیازهای سلامت مددجویان در سطح جامعه فراهم می‌کنند.
چشم‌انداز	پرستاری اورژانس با بهره‌گیری از دانش حرفه‌ای، فناوری‌های نوین و نوآوری در آموزش، تحقیق و مراقبت مددجویان، در چشم‌انداز ده ساله قادر خواهد بود در شاخص‌های مرتبط با سلامت بیماران اورژانسی به تراز اول ارتقا یابد. این هدف با استفاده از استانداردهای جهانی و توسعه توان‌مندی‌های پرستاران اورژانس محقق خواهد شد.
مدرک کارشناسی پرستاری نیاز به داشتن مدرک زبان انگلیسی نیز می‌باشد و دانشجویان برای گذراندن این دوره باید شهریه پرداخت کنند. جایگاه شغلی و نقش‌ها نیز به طور کلی در هر دو کشور مشابه هم هستند. (جدول شماره ۲).	در رابطه با شرایط و نحوه پذیرش دانشجو و نقش‌ها و وظایف حرفه‌ای دانش‌آموختگان صحبت شده است. در کشور ایران پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد با آزمون ورودی سراسری می‌باشد. در سال‌های اخیر شرط پذیرش "سابقه کار" حذف گردید. هم‌چنین در استرالیا علاوه بر داشتن

جدول ۲. شرایط و نحوه پذیرش دانشجو و نقش‌ها و وظایف حرفه‌ای دانش‌آموختگان

عنوان	ایران	دانشگاه موناخ
شرایط و نحوه پذیرش دانشجو	قبولی در آزمون ورودی مطابق با ضوابط و مقررات وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، دارا بودن مدرک کارشناسی در رشته پرستاری یا فوریت‌های پزشکی پیش بیمارستانی (فوریت‌های پزشکی)	یک مدرک لیسانس استرالیایی (یا معادل آن) در پرستاری (گواهی فارغ‌التحصیلی یا معادل آن). دانشجویان باید در حین تحصیل و حداقل سه روز در هفته به عنوان پرستار دارای صلاحیت در یکی از مراکز وابسته و تایید شده در حیطه تخصصی اورژانس مشغول به کار شوند. مدرک زبان انگلیسی سطح B پرداخت شهریه
جایگاه شغلی	بخش‌های اورژانس بیمارستانی مراکز بهداشتی درمانی اورژانس‌های پیش بیمارستانی	در هر سطح جامعه، اورژانس و تریاژ بیمارستان‌ها
نقش‌ها و وظایف حرفه‌ای دانش‌آموختگان	نقش پیشگیری، نقش تشخیصی و تریاژ، نقش مراقبتی، نقش آموزشی، نقش پژوهشی، نقش مدیریتی	کسب مهارت‌های رهبری در مدیریت پرستاری اورژانس برای برنامه‌ریزی، اجرا، هماهنگی و ارزیابی مراقبت‌های بهداشتی استفاده از یک رویکرد مبتنی بر شواهد برای تأثیر انتقادی بر مراقبت و عملکرد پرستاری اورژانس. آگاهی کامل از پاتوفیزیولوژی فرآیندهای بیماری، که در مدیریت بیماری‌ها موثر است.

انعطاف‌پذیری برنامه موناخ به دانشجویان امکان انتخاب دوره آموزشی یا تحقیقاتی می‌دهد ولی در برنامه ایران تعداد دروس اختصاصی و اجباری بیشتری از دانشگاه موناخ می‌باشد (جدول شماره ۳).

در ایران طول این دوره بر اساس آیین‌نامه آموزشی ۲-۳ سال و به صورت تمام‌وقت می‌باشد. در دانشگاه موناخ این دوره که در پردیس پنسیلوانیا برگزار می‌شود به صورت دوره تمام‌وقت ۲ ساله می‌باشد و هم‌چنین دانشجویان می‌توانند این دوره را به صورت پاره‌وقت ۳ ساله بگذرانند. از نظر تنوع و

جدول ۳. محتوای دوره کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس در ایران و دانشگاه موناخ

عنوان	ایران	موناخ
در این دوره پرستاری اورژانس شامل: ۲۶ واحد اختصاصی اجباری، ۲ واحد اختصاصی اختیاری، ۴ واحد پایان نامه و در مجموع ۳۲ واحد می باشد.	این دوره در دانشکده پنینسولا برگزار می شود. در این دوره پرستاری اورژانس: ۲۴ واحد اختصاصی اصلی که شامل دو دوره پرستاری اورژانس ۱ و ۲ می باشد. یک دوره آموزشی یا تحقیقاتی، از میان طیف وسیعی از دروس انتخابی در زمینه هایی مانند آموزش پرستاری و رهبری انتخاب کنید، یا یک پایان نامه یا پروژه تحقیقاتی جزئی را انجام دهید.	محتوای دوره
دروس جبرانی دوره: سیستم های اطلاع رسانی پزشکی، آمار و روش تحقیق پیشرفته است که معمولاً نمره آن در معدل دوره پرستاری تاثیر ندارد.	دروس تخصصی اجباری شامل: اخلاق پرستاری و روابط حرفه ای در اورژانس، نظریه ها و الگوهای پرستاری و کاربرد آن ها، اصول مدیریت و رهبری در بخش اورژانس، روش های آموزش به بیمار و خانواده در بخش اورژانس، داروشناسی اورژانس، مراقبت های پرستاری اورژانس ۱ و ۲ و ۳، ارائه خدمات سلامت در فوریت ها حوادث و بلایا، کارورزی پرستاری اورژانس. پایان نامه: دانشجویان در پایان این دوره موظف هستند ۴ واحد پایان نامه را به صورت یک پروژه تحقیقاتی مصوب زیر نظر استاد راهنما بگذرانند.	
دروس تخصصی اختیاری شامل: جامعه شناسی و روان شناسی در فوریت ها و حوادث و بلایا، اورژانس کودکان، اورژانس روان، حمایت های حیاتی پیش بیمارستانی در تروما	دروس تخصصی اختیاری شامل: جامعه شناسی و روان شناسی در فوریت ها و حوادث و بلایا، اورژانس کودکان، اورژانس روان، حمایت زندگی، کار تیمی و رهبری، حمایت کردن	

به طور کلی، هر دو برنامه آموزشی مرتبط با پرستاری اورژانس، اهداف ویژه خود را دارند اما در برخی جوانب متفاوت هستند. هر دو برنامه شامل دروس اصلی و اختصاصی در زمینه پرستاری اورژانس هستند که به دانشجویان امکان می دهند مهارت ها و دانش لازم را برای ارائه مراقبت به مددجویان در شرایط اورژانسی کسب کنند. هر دو برنامه به دانشجویان امکان انجام پروژه تحقیقاتی یا دوره آموزشی تحت نظر استاد راهنما را می دهند. هر دو برنامه تأکید بر توسعه مهارت های رهبری، همکاری تیمی و نوآوری در زمینه پرستاری اورژانس دارند. تفاوت های آن دو در تعداد واحدهای درسی، محتوای دروس و همچنین تنوع و انعطاف پذیری در برنامه می باشد (جدول شماره ۴).

جدول ۴. مقایسه کلی تشابهات و تفاوت های برنامه درسی کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس در ایران و دانشگاه موناخ

عناوین	تشابهات	تفاوت ها
فلسفه	به عدالت و مراقبت پرستاری یک پارچه توجه	توجه به تفاوت های فرهنگی
رسالت	پرستاران با دانش و عملکرد بالا تربیت شوند.	در برنامه درسی دانشگاه موناخ به نقش رهبری پرستار اورژانس توجه ویژه شده است
چشم انداز	به چشم انداز های بین المللی توجه می شود.	در برنامه درسی ایران چشم انداز ده ساله در نظر گرفته شده است.
نحوه پذیرش	نیاز به مدرک کارشناسی پرستاری وجود دارد.	در برنامه درسی دانشگاه موناخ نیاز به مدرک زبان انگلیسی وجود دارد و آزمون ورودی ندارند.
نقش دانش آموختگان	نقش پرستار اورژانس در تمام حوزه ها مورد توجه قرار می گیرد.	در دانشگاه موناخ به جزییات در برنامه درسی توجه شده است
محتوای درسی	دروس اختیاری، دروس اجباری، پایان نامه و کارورزی وجود دارد واحد پایان نامه زیر نظر یک استاد راهنما گذرانده می شود	در برنامه درسی پرستاری اورژانس ایران داروشناسی در نظر گرفته شده است. در برنامه درسی دانشگاه موناخ دروس اجباری در دو درس پرستاری اورژانس ۱ و ۲ تعیین شده بود و هر کدام آن ها به جزییات پرداخته شده بود. در برنامه درسی دانشگاه موناخ مباحث مربوط به مامایی در اورژانس نیز در نظر گرفته شده است. دروس اختیاری در دانشگاه موناخ به صورت آموزش پرستاری و رهبری می باشد ولی در ایران جامعه شناسی و روان شناسی در فوریت ها و حوادث و بلایا، اورژانس کودکان، اورژانس روان، حمایت های حیاتی پیش بیمارستانی در تروما می باشد.

بحث و نتیجه گیری

هدف از این مطالعه، مقایسه تطبیقی برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس و دانشگاه موناخ استرالیا بود. در مقایسه برنامه درسی کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس، با دانشگاه موناخ استرالیا علی‌رغم وجود شباهت‌ها، تفاوت‌هایی هم مشاهده می‌شود. از نقاط قوت برنامه درسی ایران وجود دروس عمومی می‌باشد و همچنین از نقاط قوت دانشگاه موناخ پیش‌شرط نمره زبان انگلیسی برای پذیرش است. در هر دو برنامه درسی شرط سابقه کار وجود ندارد ولی در هر دو نیاز به مدرک لیسانس معتبر می‌باشد. در موناخ پیشرفت‌های مهمی در تعداد واحدها در دروس انتخابی و استفاده از تکنیک‌های آموزشی نوین، مانند آموزش شبیه‌سازی، مشاهده شده است. با این حال، همچنان نیاز به روزرسانی و بازنگری دوره‌ای برنامه درسی ایران وجود دارد.

بخش‌های اورژانس با تعداد بسیار زیادی از مراجعه‌کنندگان همراه است (۲۶) و در این شرایط نیاز به تربیت پرستاران اورژانس بیش از همیشه احساس می‌شود (۲۷). در واقع با توجه به ماهیت رشته پرستاری اورژانس که بسیار عملیاتی و عملکردی و بالینی می‌باشد می‌توان به این نتیجه رسید که این رشته در مقطع کارشناسی ارشد بیشتر به آموزش بالینی پرستاری اورژانس پرداخته شود تا بتوان مهارت پرستاران را در محیط‌های اورژانسی افزایش داد (۲۸، ۲۹). با توجه به مطالعه ولی زاده و همکاران که در سال ۱۳۹۹ برنامه آموزش کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس ایران و دانشگاه فلیندرز استرالیا انجام داده است بر اهمیت رشته پرستاری اورژانس تاکید بسیار کرده است و آموزش این رشته را در این کشور بسیار پیشرفته دانسته است و با در نظر گرفتن این مقایسه بتوان دانش‌آموختگان توان‌مندی را تربیت کرد (۱۹). در این مطالعه از مقایسه برنامه درسی قبلی ایران و قبل از بازنگری استفاده شده است (۱۹، ۳۰).

همچنین در مطالعه دهقان نژاد و همکاران در سال ۱۳۹۷ برنامه آموزش کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس ایران و دانشگاه واندربیلت آمریکا را مقایسه کرده است (۲۴). در این مطالعه نیز از برنامه درسی قبلی استفاده کرده است (۳۰) که پیشنهاد به بازنگری برنامه درسی ایران داده است.

نتایج مطالعه حاضر نشان داد که دو برنامه درسی شباهت‌های بسیاری به یکدیگر دارند و با توجه به این‌که ما در این مقاله آخرین برنامه درسی به‌روزرسانی شده در ایران را مقایسه کردیم، برنامه درسی حال حاضر ایران نسبت به نسخه قبلی

خود بروز شده است. می‌توان پیشرفت آن را در تعدد واحدها در دروس انتخابی که دانشجو می‌تواند حیطه‌های مختلف را انتخاب کند را مشاهده نمود. انعطاف‌پذیری در برنامه آموزشی باعث افزایش کیفیت آموزش پرستاری اورژانس می‌شود (۳۱). در هر دو برنامه درسی تکنیک‌های نوین آموزشی مانند، آموزش مبتنی بر بازی‌وارسازی (Gamification)، آموزش شخصی‌سازی شده و غیره مدنظر قرار گرفته شده است. به طور مثال آموزش شبیه‌سازی شده که یکی از روش‌های نوین آموزشی است در هر دو مد نظر قرار گرفته است (۳۲).

در هر دو برنامه درسی تاکید می‌کنند که در پرستاری، لازم است به مراقبت یک‌پارچه و چندبعدی از مددجویان توجه کرد و همچنین اهمیت بخشیدن به آموزش‌هایی که به ارزش‌های بلندمدت، تجربه و دانش عملی توجه دارند (۳۳). به طور کلی در قسمت ارزش‌های دو دانشگاه، به اهمیت ارزش‌های اخلاقی و اجتماعی در محیط‌های مختلف تاکید دارند، اما هر کدام به جنبه‌های خاص و محیطی از این ارزش‌ها می‌پردازد. می‌توان گفت که هر دو دانشگاه، به اهمیت توانایی‌ها و مهارت‌های پرستاران در زمینه‌های مختلف از پرستاری تأکید دارند، اما هر کدام به نحوه‌ی ارتقای خدمات و تأثیرگذاری پرستاران در حوزه‌های مختلف به روش‌های مختلفی پرداخته‌اند. در هر دو برنامه درسی، اهمیت تربیت پرستاران با صلاحیت و توانایی‌های مختلف در زمینه‌های مختلف از پرستاری تأکید دارند، اما هر کدام به نقاط قوت و اهداف مختلف در زمینه‌های خاصی از پرستاری می‌پردازند.

در مقایسه این دو برنامه آموزشی، می‌توان گفت که هر یک از آن‌ها دارای نقاط قوت و ضعف خاصی است. برنامه ایران با توجه به تعداد بیشتر واحدها و متنوع بودن دروس، به دانشجویان امکان می‌دهد تا بتوانند در حیطه‌های مختلف پرستاری اورژانس مهارت کسب کنند. از سوی دیگر، برنامه دانشگاه موناخ با تمرکز بر روی دروس اختصاصی اصلی و محتوای چند بعدی، به دانشجویان اجازه می‌دهد تا به صورت عمیق‌تر در زمینه‌های خاصی از پرستاری اورژانس متمرکز شوند. همچنین، انتخاب دوره آموزشی یا تحقیقاتی به انتخاب دانشجویان نشان از انعطاف‌پذیری در برنامه موناخ دارد.

در فلسفه دانشگاه‌های ایران، بر مهم بودن مراقبت یک‌پارچه و چندبعدی به مددجویان در شرایط اورژانس تاکید می‌شود. این مراقبت‌ها شامل ابعاد سلامتی مختلف مانند جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی می‌شود. این نگرش معمولاً به عنوان یک استاندارد بالا در پرستاری مدنظر قرار می‌گیرد و نشان از

ارزش‌گذاری بهبود کیفیت زندگی و رفاه کلی مددجویان دارد. در دانشگاه مونا، بیشتر به فلسفه آموزشی دانشکده پرستاری می‌پردازد. در ایران تاکید بر جذب بهترین افراد و اعتقاد به اهمیت تجربه و دانش عملی برای پرستاری است. این دیدگاه علمی و تجربه را در کنار یکدیگر قرار می‌دهد، و برای ایجاد تغییر و بهبود، لازم است پرستاران از هر دو رویکرد علمی و تجربه عملی را در کنار یکدیگر استفاده کنند.

در ارزش‌های برنامه درسی دانشگاه ایران، بیشتر به مسائل مرتبط با محیط پرستاری توجه دارد، از جمله رعایت حقوق و کرامت بیماران و همکاران، اخلاق حرفه‌ای، توسعه خدمات انسان‌محور و تقویت روحیه یادگیری مادام‌العمر توجه شده است. در ایران تاکید بر محوریت مراقبت از مددجویان و توسعه حرفه‌ای پرستاران است. در دانشگاه مونا، بیشتر به اصول کلی اخلاقی و تعاملات اجتماعی در هر محیطی، از جمله استانداردهای بالای رفتار اخلاقی، پذیرش اصول برابری و تنوع اشاره دارد. این نگرش به دیدگاهی اجتماعی‌تر و کلان‌تر از ارزش‌ها و اصول اخلاقی به خصوص در محیط‌های آموزشی و شغلی پرستاران مورد توجه قرار گرفته است.

در چشم‌انداز دانشگاه ایران، تاکید بر پرستاری اورژانس به عنوان یک عامل حیاتی و مهم در سیستم بهداشت است. در ایران به تأثیر استانداردهای ملی و منطقه‌ای در بهبود کیفیت زندگی بیماران در شرایط اورژانس اشاره می‌شود. توسعه توان‌مندی‌های پرستاران اورژانس و بهبود کیفیت مراقبت از مددجویان از طریق آموزش، تحقیق و استفاده از فناوری‌های نوین نقش مهمی در ارتقای خدمات اورژانس دارد. در دانشگاه مونا، ترکیبی از ارتباطات بین‌رشته‌ای، رهبری و نوآوری در تربیت پرستاران بیان شده است. در ایران تأکید بر توانایی پرستاران در کار با سایر رشته‌های بهداشتی درمانی، توانایی نوآورانه در رفع نیازهای بیماران، و توانایی رهبری در بالین، آموزش و تحقیقات قرار دارد. همچنین، اینجا تأکید بر نقش فارغ‌التحصیلان در حمایت از سیاست‌های سلامت ملی و بین‌المللی برای بهبود پیامدهای سلامت و اجتماعی و نابرابری‌های سلامت مطرح شده است.

از محدودیت‌های مطالعه حاضر، عدم دسترسی به برخی جزئیات برنامه درسی دانشگاه مونا استرالیا بود. با توجه به

مقایسه انجام شده، نتایج این مطالعه می‌تواند به برنامه‌ریزان آموزشی و سیاست‌گذاران توصیه کند در برنامه کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس ایران باید توجه بیشتری به برنامه‌ها و آموزش‌های بالینی بشود، برنامه آموزشی دانشگاه مونا در بیمارستان برگزار می‌گردد که باعث شده با نگاه بالینی به آموزش‌های این رشته به طور کلی در محیط‌های بیمارستانی ارائه شوند تا جایگاه‌اش در محیط‌های بالینی را کسب کند. همچنین در دانشگاه مونا علاوه بر رشته پرستاری اورژانس، پرستاری تروما نیز وجود داشت و با توجه به گستردگی حیطه رشته پرستاری اورژانس که هم می‌تواند پیش‌بیمارستانی، بیمارستانی باشد، می‌توان توصیه نمود که در ایران نیز رشته پرستاری تروما به همراه رشته پرستاری اورژانس دانشجوی جذب نماید. به طور کلی پیشنهاد می‌شود، به‌روزرسانی محتوای درسی، توسعه مهارت‌های بالینی و عملی، ارتقاء مهارت‌های بین‌رشته‌ای، ترویج تحقیق و نوآوری، تقویت آموزش اخلاق حرفه‌ای، و بهبود روش‌های ارزیابی و سنجش در برنامه درسی ایران مورد توجه قرار گیرد.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

با توجه به نوع مطالعه، ملاحظات اخلاقی وجود نداشت.

حمایت مالی

این تحقیق هیچ‌گونه کمک مالی از سازمان‌های بخش‌های عمومی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرده است.

مشارکت نویسندگان

مهديه مطيعي: طراحی مطالعه و نگارش مقاله؛ نرگس ارسلانی؛ همکاری در نگارش مقاله؛ مسعود فلاحي خشکناپ؛ نظارت بر مقاله

تعارض منافع

نویسندگان هیچ‌گونه تعارض منافع ندارند.

قدردانی:

نویسندگان مراتب تقدیر و تشکر خود را از اساتید محترم گروه پرستاری دانشگاه علوم توان‌بخشی و سلامت اجتماعی در زمینه راهنمایی و غنای کار اعلام می‌دارند.

References

1. Koelen MA, Van den Ban AW. Health education and health promotion. BRILL; 2023.
2. Raghupathi V, Raghupathi W. The influence of education on health: an empirical assessment of OECD countries for the period 1995–2015. Archives of Public Health. 2020;78:1-8. [DOI:10.1186/s13690-020-00402-5]

3. Kavanagh JM, Sharpnack PA. Crisis in Competency: A Defining Moment in Nursing Education. Online Journal of Issues in Nursing 2021; 26(1):1-11. [[DOI:10.3912/OJIN.Vol26No01Man02](https://doi.org/10.3912/OJIN.Vol26No01Man02)]
4. Leidl DM, Ritchie L, Moslemi N. Blended learning in undergraduate nursing education—A scoping review. Nurse Education Today 2020;86:104318. [[DOI:10.1016/j.nedt.2019.104318](https://doi.org/10.1016/j.nedt.2019.104318)]
5. Estong GR, Castaneda SA, Pascual CC, Arvesu RA, Clavio RR. Lived Experiences of Nurses Managing Gunshot Wounds in The Emergency Room: A Phenomenological Inquiry. Publisher's Information 2023;2(2):1-8.
6. Labrague LJ. Relationship between transition shock in novice emergency room nurses, quality of nursing care, and adverse patient events: The mediating role of emotional exhaustion. Australasian Emergency Care 2024;27(1):9-14. [[DOI:10.1016/j.auec.2023.07.001](https://doi.org/10.1016/j.auec.2023.07.001)]
7. Abdolmaleki M, Lakdizaji S, Ghahramanian A, Allahbakhshian A, Behshid M. Relationship between autonomy and moral distress in emergency nurses. Indian J Med Ethics 2019;4(1):20-5. [[DOI:10.20529/IJME.2018.076](https://doi.org/10.20529/IJME.2018.076)]
8. Karakachian A, Colbert A. Nurses' moral distress, burnout, and intentions to leave: an integrative review. Journal of Forensic Nursing 2019;15(3):133-42. [[DOI:10.1097/JFN.0000000000000249](https://doi.org/10.1097/JFN.0000000000000249)]
9. Nagraj S, Harrison J, Hill L, Bowker L, Lindqvist S. Promoting collaboration in emergency medicine. The Clinical Teacher 2018;15(6):500-5. [[DOI:10.1111/tct.12762](https://doi.org/10.1111/tct.12762)]
10. O'Callaghan EL, Lam L, Cant R, Moss C. Compassion satisfaction and compassion fatigue in Australian emergency nurses: A descriptive cross-sectional study. International emergency nursing 2020;48:100785. [[DOI:10.1016/j.ienj.2019.06.008](https://doi.org/10.1016/j.ienj.2019.06.008)]
11. Talebi M, Doluee MT, Jafari M, Moghaddam HZ, Foroughian M, Moazzami M, et al. Comparing the Emergency Medicine Residency Programs in Iran and around the World; a Descriptive Study. Archives of Academic Emergency Medicine 2023;11(1) :e13
12. Mackenzie R. Brief history of pre-hospital emergency medicine. BMJ Publishing Group Ltd and the British Association for Accident ; 2018; 35(3):146-8. [[DOI:10.1136/emered-2017-207310](https://doi.org/10.1136/emered-2017-207310)]
13. Ministry of Health and Medical Education. [The Revised of ducational Program of the Non-Continuous Master's Course in Emergency Nursing].Tehra: Ministry of Health and Medical Education; 2021.[Persian]
14. Shahcheragh S, Firoozi M, Alaei S. A Comparative Study of the Emergency Paramedic Medicine Program in Iran and Greenwich University in England. Medical Education Journal 2023; e12.
15. Eaton G, Wong G, Tierney S, Roberts N, Williams V, Mahtani KR. Understanding the role of the paramedic in primary care: a realist review. BMC medicine 2021;19:1-14. [[DOI:10.1186/s12916-021-02019-z](https://doi.org/10.1186/s12916-021-02019-z)]

16. Zarei F, Shahoi R. [Exploring the Professionalism Concept from the Perspective of Students of Emergency Care]. Scientific Journal of Nursing, Midwifery and Paramedical Faculty. 2020;6(1):14-28. [Persian]
17. Varndell W, Fry M, Lutze M, Elliott D. Use of the Delphi method to generate guidance in emergency nursing practice: A systematic review. International emergency nursing. 2021;56:100867. [[DOI:10.1016/j.ienj.2020.100867](https://doi.org/10.1016/j.ienj.2020.100867)]
18. Curtis K, Ramsden C, Shaban RZ, Fry M, Lord B. Emergency and trauma care for nurses and paramedics. 4th ed. Elsevier Health Sciences; 2023.
19. Valizadeh M, Mousavi Shabestari, Neshat H. [Comparison of Emergency Nursing Master's Education Program In Iran and Australia: a descriptive comparative study]. Nursing And Midwifery Journal 2019; 17 (1) :1-10. [Persian]
20. Shaturaev J. A Comparative Analysis of Public Education System of Indonesia and Uzbekistan. Bioscience Biotechnology Research Communications 2021;14(5):89-92. [[DOI:10.21786/bbrc/14.5/18](https://doi.org/10.21786/bbrc/14.5/18)]
21. Farsi Z, Nasiri M, Sajadi SA, Khavasi M. Comparison of Iran's nursing education with developed and developing countries: a review on descriptive-comparative studies. BMC Nursing 2022;21(1):105. [[DOI:10.1186/s12912-022-00861-x](https://doi.org/10.1186/s12912-022-00861-x)]
22. Khojasteh F, Assareh A, Hajiani A, Araghieh A. A Comparative Study of National Identity Dimensions in Educational System of Canada, France, Japan and Iran. Iranian Journal of Comparative Education 2020; 3(4):922-43. [persian]
23. Monash university, nursing department. Monash Courses brochures. Melbourne: Monash University. [Cited 2023 Dec20]. Available from: <https://www.monash.edu>
24. Dehghannezhad J, Heydarpoor DZ, Valizadeh L, Roshangar F, DadashZadeh A. A comparative study of emergency nursing MSc curriculum in Iran and the USA. Iranian Journal of Medical Education 2019 .19:54-66. [persian]
25. Adick C. Bereday and Hilker: origins of the 'four steps of comparison' model. Comparative Education 2018;54(1):35-48. [[DOI:10.1080/03050068.2017.1396088](https://doi.org/10.1080/03050068.2017.1396088)]
26. Özdemir S, Algin A. How will the health literacy and crowded emergency room be affected after the COVID-19 pandemic? Phoenix Medical Journal 2021;3(1):50. [[DOI:10.38175/phnx.824188](https://doi.org/10.38175/phnx.824188)]
27. Chegini Z, Arab-Zozani M, Rajabi MR, Kakemam E. Experiences of critical care nurses fighting against COVID-19: A qualitative phenomenological study. Nurs Forum 2021;56(3):571-78. [[DOI:10.1111/nuf.12583](https://doi.org/10.1111/nuf.12583)]
28. Gaeeni M, Ahmari Tehran H, Rezaei M, Khoramirad A, Parizad A. The challenges of clinical education in nursing: a qualitative analysis of nursing students and clinical instructors' perspectives. J nurs midwifery sci 2021;8(4):260-7. [[DOI:10.4103/jnms.jnms_151_20](https://doi.org/10.4103/jnms.jnms_151_20)]
29. Austin EE, Blakely B, Tufanaru C, Selwood A, Braithwaite J, Clay-Williams R. Strategies to measure and improve emergency department performance: a scoping review.

- Scandinavian journal of trauma, resuscitation and emergency medicine 2020; 28:1-14. [DOI:10.1186/s13049-020-00749-2]
30. Ministry of Health and Medical Education. [Educational Program of the Non-Continuous Master's Course in Emergency Nursing]. Tehra: Ministry of Health and Medical Education; 2012. [Persian]
31. Appiah S. Quality of nursing education programme in the Philippines: faculty members perspectives. BMC nursing 2020;19:1-7. [DOI:10.1186/s12912-020-00508-9]
32. Malicki A, Vergara FH, Van de Castle B, Goyeneche P, Mann S, Preston Scott M, et al. Gamification in nursing education: an integrative literature review. The Journal of Continuing Education in Nursing 2020;51(11):509-15. [DOI:10.3928/00220124-20201014-07]
33. Scott Barss K. Spiritual care in holistic nursing education: A spirituality and health elective rooted in TRUST and contemplative education. Journal of Holistic Nursing 2020;38(1):122-30. [DOI:10.1177/0898010119889703]